

ACC-19**Oplegnotitie Raadsaanbeveling gecoördineerde aanpak COVID-19 respons***Aanleiding/context*

Door het Duitse EU-voorzitterschap geïnitieerde discussie over een meer gecoördineerde aanpak van de beperkingen van het vrij verkeer binnen de Unie als gevolg van de COVID-19 pandemie en het in dat kader door de Commissie gepubliceerd voorstel voor een Raadsaanbeveling. Inzet van het Duits voorzitterschap is in de komende weken overeenstemming te bereiken over de inhoud van de Raadsaanbeveling.

Besprekingen vonden reeds plaats op ambtelijk niveau (IPCR, Coreper, Raadswerkgroep Gezondheid) en op politiek niveau (Raad Algemene Zaken 22 september). Nederland heeft tijdens deze overleggen aangegeven zich op nationaal niveau nog te beramen over de wenselijkheid van een uniforme risicobeoordeling. Wel heeft Nederland aangegeven dat maatregelen als testen en quarantaine voor reizigers nationale overwegingen zijn en moeten blijven.

5.1.2i Voorafgaand vindt bespreking plaats in de ACC, om ambtelijke overeenstemming te bereiken over de wenselijkheid van een uniformere risicobeoordeling. Mogelijk wordt het onderwerp geagendeerd op de eerstvolgende Raad Algemene Zaken van 13^e oktober. Het is dus van belang op korte termijn de inzet van Nederland op dit onderwerp te bepalen.

Van ACC gevraagde actie

- Inzet te bepalen op het terrein van een uniforme benadering van risicobeoordeling. Hierbij zijn twee mogelijkheden:
 1. Instemmen met een meer uniforme benadering van risicobeoordeling door gezamenlijk criteria (besmettingsgraad, aantal afgenomen testen en positiviteitspercentage afgenomen testen), daaraan gekoppelde drempelwaarden en indeling van lidstaten aan de hand van deze data.
 2. Uitspreken voor een faciliterende rol van het ECDC om wekelijks data te verstrekken op regionaal niveau en informatie ten aanzien van incidentie en testbeleid om lidstaten te ondersteunen in nationale afweging, maar uitspreken tegen een uniforme risicobeoordeling te zijn

Toelichting

Het doel van het voorstel is het beter coördineren van COVID-19-maatregelen om het vrij verkeer van personen, een fundamenteel recht van Unieburgers, zo min mogelijk te belemmeren en zo herstel van de economie te bevorderen. De gekozen vorm van het voorstel (Raadsaanbeveling) sluit harmonisatie uit. Er blijft dus ruimte voor nationale afwegingen en nationale maatregelen.

De in het voorstel geformuleerde criteria en drempelwaarden voor het aanbevelen al dan niet nationale maatregelen te nemen, zijn de spil van het voorgestelde coördinatiemechanisme.

Tegelijkertijd moet verdere verspreiding van COVID-19 worden tegengegaan en de gezondheid van burgers worden gewaarborgd. Het voorstel wil dit bereiken door (1) het instellen van gemeenschappelijke gezondheidscriteria als grondslag voor risicobeoordelingen, (2) een gemeenschappelijke risicobeoordeling met kleurcodes op basis van drempelwaarden, (3) coördinatie van de te nemen maatregelen, (4) het bepalen van een aantal standaardmaatregelen gekoppeld aan bepaalde reisbewegingen en (5) termijnen en middelen voor communicatie daarover richting

burgers en bedrijven en tussen lidstaten en Unie onderling. De voorgestelde standaard maatregelen zijn testen voor vertrek of bij aankomst in een lidstaat en quarantainemaatregelen na terugkomst uit een risicogebied.

Over de raadsaanbevelingen is advies gevraagd aan het RIVM. Het RIVM spreekt zich nadrukkelijk uit tegen een gecoördineerde risicobeoordeling. Het RIVM acht het van belang dat ieder land op basis van eigen afwegingen van het risico, adviezen voor reisbeperkingen kan opleggen. Dit omdat de risicobeoordeling afhankelijk is van veel variabelen en de afwegingen die op basis daarvan gemaakt moeten worden per land verschillend kunnen zijn. Daarnaast acht het RIVM, gezien de grote verschillen in epidemiologie en de verschillen in belangen in de verschillende EU-/EFTA-landen, een centrale beoordeling van de risico's niet haalbaar. Een complete, betrouwbare, actuele en transparante weergave van de situatie in andere lidstaten kan lidstaten wel ondersteunen in het maken van nationale overwegingen (advies bijgevoegd).

Binnen Europa is de algemene tendens voor meer Europese coördinatie te zijn, maar met behoud van nationale beslissingsbevoegdheid. Een aantal Lidstaten vraagt echter zich openlijk af wat de meerwaarde van meer coördinatie is. Eerder is met het geleidelijk opheffen van het EU-inreisverbod en het opstellen van de van een lijst van veilige landen waarvoor het EU-inreisverbod is opgeheven, Europese coördinatie gerealiseerd met betrekking tot reisbeperkingen voor niet-EU landen. Momenteel is de lijst van veilige landen waarvoor het EU-inreisverbod kan worden opgeheven alleen door Zweden, Spanje Luxemburg en Nederland volledig is geïmplementeerd.